

Värmlandsörnen

Tidning för KUNGL. VÄRMLANDS REGEMENTE
och FÖRSVARSMRÅDE samt
dess KAMRATFÖRENING

Innehållsförteckning

Bemanningsstabla	4
Regementschefen	5
Förändrad produktionsledning	6
Ing 2 Karlstad	8
Vårmöte - Värmland i krigets skugga	10
Årsmöte - Ny ordförande	12
Intervju Ulf Ling-Vannerus	14
Sverige är oslagbart	15
Hemvärnet	16
FOS organisation i Sverige	17
Denna stund glömmar jag aldrig	18
Motorungdom i Karlstad	20
Karolinerloppet 1990 med resultatlista	21
Carl XII stugan i Holmedal	23
De Gröna Jägarne på Trossnäs	24
Vad en sticka kan tända	26
Sjukvårdsskolan och Vårdlärare	27
Rallytjejen ger killar underkänt	30
Murmansk med returbiljett	31

Värmlandsörnen

Tidning för Värmlands Regementes
Kamratförening

Ansvarig utgivare

Vårdlärare Kerstin Erlandsson

Redaktion

Mj Per Berggrén Lt Reine Axelsson

Produktion

Consulting Data Harald Persson

Upplaga 1000 ex

Utgivningstid årligen i december

Redaktionen förbehåller sig rätten att i insända bidrag göra redigeringar och sätta rubriker. Understundom med hänsyn till karaktär och disponibelt utrymme företa avkortningar, uppdelning och ev. senareläggning till nästa nummer. Foton återsändes endast efter önskemål.

God Jul 1990

och Gott Nytt År

önskar Redaktionen

Bemanningstablå

REGEMENTSCHEF OCH STF

Öv I. D Snell Öv I Klang

FOSTABSCHEF Övlt O Sidetun

FOSTAB Sekt 1 Mj B Walles

FOSTAB Sekt 2 Övlt P Mattsson

MOBAVD Mj L Larsson

FOSTAB HvFrivsekt

Övlt B Hjortsberg

FOSTAB Depåsekt

Mj B Renström

PERSENHET Övlt B Löfgren

PERSUTVECKLINGSAVD

Mj P Berggrén

PERSADM.AVD

Bint H Wagner Larsson

Fbint A M Boman

H Dahlgren

ALLMÄN AVD Kn E Edvinsson

PERSSOCIAL AVD

I Bergström

PRODLEDNENHET

Mj N-E Karlsson

PRODLEDNAVD

Mj B Wikander

EKONOMIAVD Mj K Pütsep

ADB AVD Mj B Östman

HÄLSO/SJV ENHET

Vakant

MATERIELENHET

Övlt R Linder

FÖRPLÄGNADSENHET

AvdC M Stadigh

FREDSSERVICE AVD

Kn K Falk

KRIGSFÖRRÅDS AVD

Kn H Olsson

TEKNISK AVD Mj H Bengtsson

INKÖPS AVD Kn L Vaara

FORTENHET Kn N Bergman

UIH/DOMÄN AVD Lt P Andersson

MASKINAVD

Maskinch O Älgsjö

ÖVN/SKJUTFÄLTS AVD

Kn P-E Johansson

KAMERAL ENHET Kn G Larsson

KASSAAVD Bint A Jönsson

AVLÖNINGSAVD

Kn P-O Kåberg

RESEAVD Lt P-O Håård

SJUKREDOV AVD

Ass K Nilsson

LIVKOMP Mj O Stedenfeldt

ALSTERS KOMP Mj T Pettersson

JÖSSE KOMP Mj C-H Dyegård

NORDMARKS KOMP

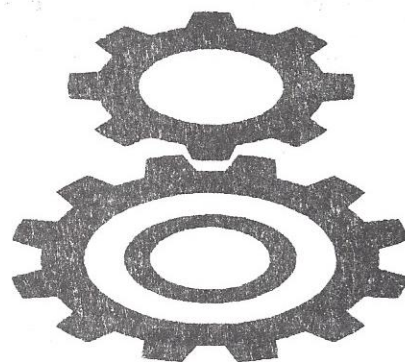
Mj K Jansson

GILLBERGA KOMP

Mj C Hansson

GRUMS KOMP Mj B Hultstrand

ÄLVDALS KOMP Mj T Hagman

BRIGADSTABSKADER

BRIGADCHEF

Öv I Klang

BRIGSTABSCHEF

Mj L Ramström

C UH/PERS

Mj L Homevall

KOMMENDANTUR

Lt S-Å Larsson

EKONOMICHEF

Lt B Forsberg

UTBLEDARE/C GUBAT

Övlt S Hallberg

STF C GUBAT Mj K Jansson

BEFUTBAVD Mj T Grunditz

RUAVD Mj S-O Olsen

FOK/OK Mj P-O Sjögren

VPLAVD Kn K Forsberg

IDROTTSAVD Lt O Olsson

Chefen har ordet . . .

När jag för drygt ett år sedan tillträdde som chef för Värmlands Regemente, uttryckte jag i olika sammanhang stora förväntningar. Jag tyckte mig sålunda ha förstått, att jag kommit till ett bra och livskraftigt regemente och jag föreställde mig, att Värmland som landskap skulle bjuda goda möjligheter att skapa hög livskvalitet. Det fanns alla skäl att se tillvaron an med stor tillförsikt och alldeles klart är också att det första året på regementet har motsvarat alla förväntningar, och mer därtill.

Många positiva saker finns att nämna. Så många att denna sida långt ifrån skulle rymma ens en kortfattad uppräknings. Skall man därför i stället sammanfatta skulle det kunna vara så här: "Det är ett underverk att de anställda vid regementet alltför, med gott humör, kämpar vidare för att allt bättre lösa sin arbetsuppgifter trots den enorma börda allt pågående förändringsarbete medfört och medför."

Vill man emellertid överleva som företag i dagens Sverige måste man vara på "framkant". Just nu innebär detta krav på stor - och snabb - förändring. Den som står stilla blir efter, tvinar bort - och dör.

Värmlands Regemente har visat sig ha kraft, lust och förmåga till förändringar. De "heliga korna" lyser med sin frånvaro och påhittigheten i varje hörn av regementet är en fröjd att skåda.

Många hoppas förstås att vi, efter något års kraftansträngning, skall få lugna ned det hela och återgå (?) till en stabil tillvaro. Så blir det inte!

Det enda jag med stor säkerhet kan utlova är att dagens arbetsliv på regementet - ständigt på högvarv - är något som kommit för att stanna. Så här kommer det alltid att vara.

Det jag ofta undrar över är hur många, utom regementet, som vet vad som pågår inom "Företaget I2". Troligen alldeles för få. Det måste vi göra något åt. Så som alla företag - oavsett bransch - måste vi marknadsföra oss. Vi är till för skattebetalarna och dessa kommer alltid att vara tveksamma i sin inställning till "det militära" om vi inte får dem att inse att vi i framåtanda och effektivitet

inte står något företag i näringslivet efter.

Här krävs alltså marknadsföring/information både inåt och utåt. Inåt för att alla på regementet skall veta så mycket om allt vi gör att alla kan uppträda som informatörer. Utåt så att, i varje fall alla i Värmland, förstår vilket högeffektivt företag som producerar krigsförband för Värmland, för Övre Norrland och för "Överbefälhavarens klubba". Det räcker inte med att vara bra, man måste visa det också!

Slutligen: ett varm tack till alla på regementet för det härliga sätt på vilket Ni tagit emot mig!

Dan

Förändrad produktionsledning

Verksamhetsidé 90 är ett gemensamt synsätt för hela försvaret om hur man på bästa och effektivaste sätt skall planera, leda och följa upp produktionen av krigsförband samt att också höja beredskapen i armén.

Innebörden för I2/Fo52 är bl a

- Kaderbrigaden med brigstab och utbildningsenhet - Förändrad produktionsledning - Decentralisering - Krigsförbandet i centrum - Personligt engagemang

Regementschefen och brigadchefen har därför beslutat om följande arbetsindelning.

Fobef

* Myndighetschef * Personalkårchef för mil pers som ej tillhör infanteriet
* Ansvarig för stödproduktion * Ansvarig för behovsplanering av mil pers äldre än 40 år * Ansvarig civil personal * Ansvarig för fo krigsförband samt i mob- och materielhänseende för brigaden samt övriga avtransportförband.

Brigadchef

* Personalkårchef mil pers tillhörande infanteriet * Utbildningschef * Stf myndighetschef * Ansvarig för befäls-, grund- och repetitionsutbildning * Ansvarig för behovsplanering av mil pers yngre än 40 år * Ansvarig för krigsförbandet brigaden och i personalhänseende även våra avtransportbataljoner.

Denna fördelning av arbetsuppgifter är preliminär och kommer succesivt att utvärderas.

Detta betyder att av regementets totala budget på ca 190 miljoner får

brigadchefen ansvaret för ca 100 miljoner.

Detta är det i särklass största ansvarsområdet på myndigheten. För att klara en sådan verksamhet måste organisationen förändras och därför gick regementet in i en ny organisation från 90-01-01. *Se den schematiska bilden nästa sida.*

Nya organisationen

Brigaden består sålunda av brigadstaben och utbildningsenheten. Vid genomförandet av omorganisationen har följande principer varit ledande:

- samma befattning i fred och krig.
- samla produktionsledningen * personaltjänst * befälsutbildning * grundutbildning * repetitionsutbildning * materieltjänst * krigsplanläggning * krigsförberedelser. Allt detta under samma tak för att ge bästa resultat till lägsta kostnad.
- avveckla delar av den gamla produktionsledningen.
- när omorganisationen är klar ska inte fler människor från myndigheten arbeta med produktionsledning än i den gamla organisationen.
- tillför 2-3 personer från centrala staber för brigadstaben.

Hur har vi lyckats hittills?

Som framgår av bilden är en stor del av brigadstaben ännu vakant varför alla arbetsuppgifter från den gamla utbildningsavdelningen ännu inte

kunnat överföras. Succesivt överförs nu arbetsuppgifter enligt följande:

- utbildningsavdelningens uppgifter till stabemedlemmar i brigadstaben varefter succesivt följande befattningar utgår: C Utbavd - C GUavd - C RUavd.
- till fortenheten har inre och yttre utbildningsanordningar och säkerhet i utbildningen förts.
- Vid grundutbildningsbataljonen har chef för batexp utgått.
- Härutöver har också den gamla skrivcentralen i kanslihuset avvecklats.

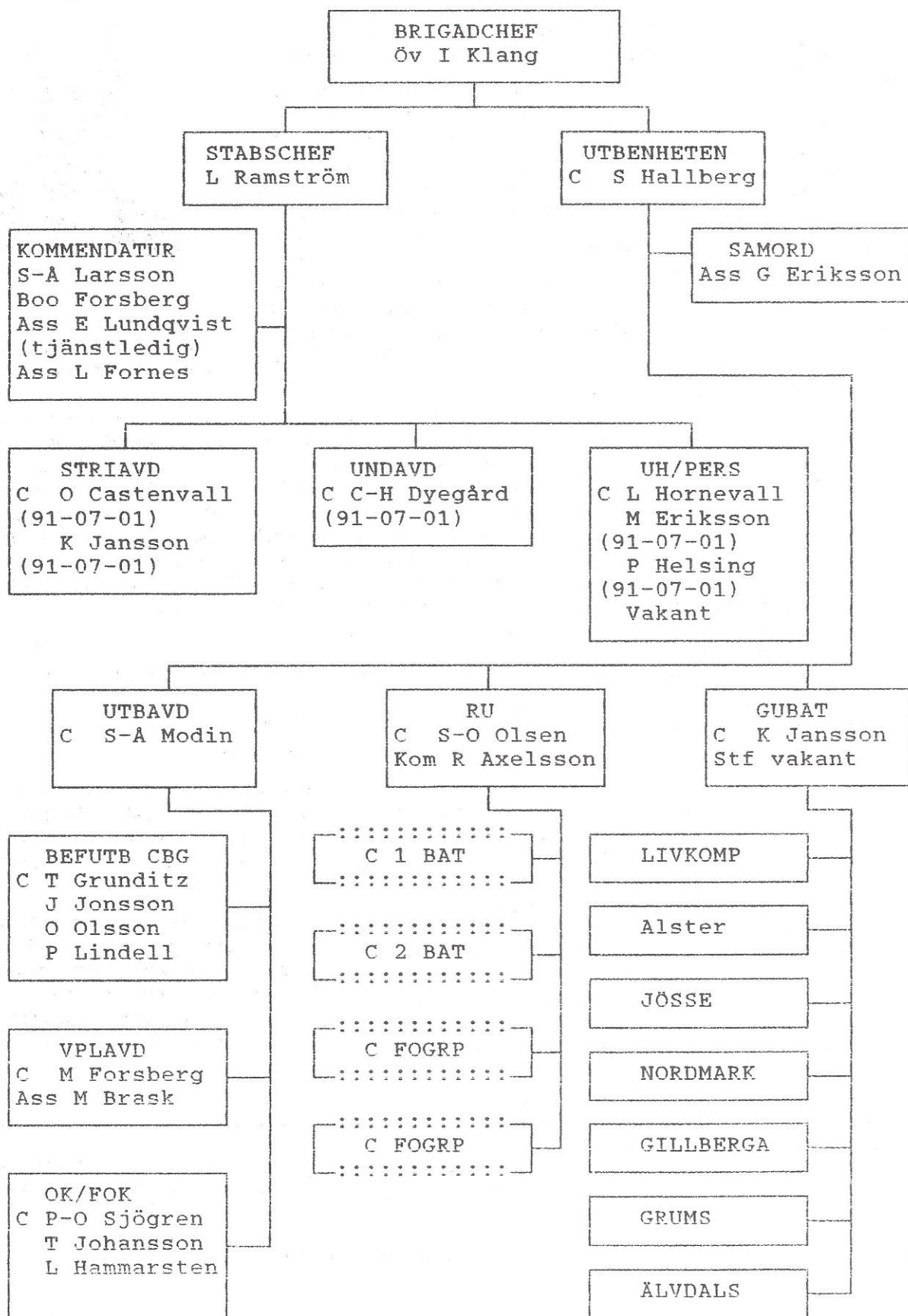
Från personalenheten har överförs ansvaret för antagningsnämnd, kurser av olika slag och succesivt överförs personalplanering, fred, krig, individualplaner, rekrytering samt krigsplacering. Däremot utförs det personaladministrativa arbetet endast på ett ställe på myndigheten nämligen vid personalenheten. Till detta kommer också det samlade ekonomiansvaret i form av planering, budgeteringsuppföljning. Med detta arbetar Boo Forsberg på heltid.

Vi är just nu i en svår period när vi måste arbeta både enligt den gamla och den nya organisationen. Men vi får väl försöka att göra så gott vi kan. Starten har varit bra främst beroende på att all personal försökt göra sitt yttersta för att det ska bli bra, väl medvetna om att detta är vad vi ska leva med.

Från Brigadchefen till Er alla

**GOD JUL och
ETT GOTT NYTT ÅR**

ORGANISATIONSPLAN

Ing 2 Karlstad

Vår kollega Götaingenjören, förbandstidning för Göta Ingenjörregemente i Eksjö, ägnar 12 sidor i nr 51 åt att i ord och bild berätta om sin karlstadssejour åren 1940-1946. Dess Kamratförening var 18-19 aug i år i Karlstad. I Karlstad avtäcktes en minnestavla på lägerplatsen. Under rundtur i Värmland besöktes bl a Ransäter, Rottneros och Ing 2 övningsplats i Edebäck.

Stabschefen överstelöjtnant Börje Seltin skriver:

Det är 50 år sedan Ing 2 eller med dåtida rätta namnet Kungl Göta ingenjörkår uppsatte ett detachement (fältdepå) i Karlstad, vilket fick namnet Ing 2 K.

Ur *överstelöjtnant Olof Liljebergs* artikel, numera bosatt i Rud, Hammarö, saxar vi:

En dag i mitten av september 1940 höll min pluton på att ilasta i Öxnered för att transporteras till Karlstad. Vi var då 56 ingenjörssoldater, 4 hästar med kärror fyllda med diverse verktyg och 2 cyklar.

Vi hade fem mycket händelserika månader bakom oss. I mitten av april hade vi krigsorganiserats i Bänarp utanför Eksjö som delar av 8. fördingkomp i III. ingbat. Vi transporterades på järnväg till Dalsed, fotmarscherade via Bullaren till norra Bohuslän, byggde kspvärn (fältbefästningar) i Hävedalen (söder Idefjorden), utförde hinder i Strömstads hamn, bergschaktade för kanonvärn vid Dynekilen, förberedde förbindelseförstöring från Svinesund till Munkedal och byggde vägspärrar m/pianolåda inom samma område samt avslutade turnén med att delta i vårt lands största fälttjänstövning, där ett flertal fältstarka fördelningar om sammanlagt ca

200.000 man deltog. Praktiskt taget samtliga förflyttningar skedde till fots. Gissa om vi var marschtränade!

Att förflytta ingenjörförbanden i Bohuslän och Dalsland tillbaka till mobplatsen nära Eksjö ansågs alltför långt borta så i stället beslöts att vi skulle gå i fältdepå i närheten av Karlstad. Från dessa mobplatsliknande fältdepåer skulle sedan 90% av styrkan hempermitteras, beredda att med mycket kort varsel åter rycka in till tjänstgöring. Under tiden skulle de 10% som var kvar i tjänst sköta vakthållning och vårda materielen.

Verksamheten i Karlstad kom att förberedas av en rekognoseringsstyrka i vilken bl a ingick vår mycket uppskattade batpastor Lars Rune, som förutom sina prästerliga egenskaper även var en god pistol-skytt. Detta ledde sedermera till att han blev förebilden till Tage Erlanders anekdot om prästen som "lad-dade om i predikstolen".

Nu var det varken batpastorns andliga eller fysiska egenskaper som gjorde att han deltog i förlägningsrekognoseringen utan snarast den omständigheten att han var uppväxt i trakten av Karlstad och verksam kunde bidra till att III. ingbat fick ett väldigt bra förlägningsområde öster om Klarälven i Rud-Järpetan-Tollerud. Batstaben, sedermera fältdepåstaben, flyttade in i ett knappt färdigställt sk travhotell, vilket var som skapat för sitt nya ändamål.

Tom en ung plutonchef uppfattade att stabsarbetet snabbt kom igång och bedrevs med en enorm arbetsinsats och med mycken humor. Huvudfigurena var som sig bör batch Set Melander samt 1. batadj Atos Gordh, 2. batadj Harry Gerdtham och stabsuoff Yngve Wihlborg. Det är tveksamt vem jag hade mest respekt för, batch eller stabsuoff! Inom ett par veckor var allt klart för att hempermittera huvuddelen av personalen.

Episoder

Olof Liljeberg:

En torsdag, jag tror det var sista vintern med Ing 2 K 1946, hade min pluton haft patrulltjänst ute i fjället. Efter hemkomsten var det bastubad. En pojke från Herrhagen i Karlstad satt och filosoferade:

Här får en vare ute i fjälle hele dagera som andre betaler massvis me penger för. Sen får en bade bastu i en alldeles privat bastu å etter de får en ärter å pannkaka som är de beste jag vet. En har de bra gött i de militära fast de kan en ju inte säje når en kommer tebaks te baracken!

Då var all materiel iordningställd efter fem månaders hård användning.

uniformerna (med namnlappar) upphängda på sina galgar och alla hästarna omhändertagna. Vart och ett av de tre ingenjörkompanierna hade 34 hästar. Brokompaniet hade 175 man och ännu flera hästar.

Ur Götaingenjören:

Ammunitionsröjning är en vetenskap med osäkra antaganden baserade på omstridda beräkningar härledda från ej övertygande experiment genomförda av personer med tveksam tillförlitlighet och ifrågasatt mental kapacitet och med instrument med tvivelaktig noggrannhet.

Nu trodde jag som ung fänrik (det skulle vara en fänrik det året) att det skulle bli en lugn period. Min goda marschförmåga bibehöll jag dock genom att promenera in till Karlstad de 8 kilometrarna till Stadshotellet

varje lördagskväll för att dansa med de söta Karlstadsöerna. Eftersom Grand Hotell hade dans på onsdagarna blev det 16 km marschträning då också. Vad gjorde man inte för sin kondition!

Från 1941 nybyggdes ett betydande antal baracker för förläggning, matsalar, marketenteri, garage etc. Huvuddelen uppfördes vid Ruds herrgård, där familjen Persson visade enastående förståelse och välvilja. Man torde kunna påstå att det också var fråga om ömsesidiga känslor. Min förebild "vicefar", lärare och vän Atos Gordh bor fortfarande kvar där som pensionerad fortöverste med hustru Ulla f Persson. Atos var långt ifrån den ende som fann sin livsledsagare i Värmland. Så gjorde även jag, fastän jag som framgått hade en längre väg att vandra. Självskriven viggselförrättare var naturligtvis vår batpastor.

Kungl Göta ingenjörregemente har ett förflutet i Värmland inte enbart genom Ing 2 K. Under åren 1938-1946 bedrevs övningar i strömmande vatten i Edebäck.

Inom sjöfarten talar man ibland om "lyckliga skepp". Det är sådana där besättningen är harmonisk, framfarten god och där olyckorna lyser med sin frånvaro. På samma sätt var Ing 2 K ett lyckligt förband och tiden där minns jag med stor glädje även om det gavs tillfällen, då man blev betänksam.

På D-dagen, när de allierade började invasionen i Normandie, befann jag mig i lektionssalen på Ing 2 K, när nyheten strömmade ut från radion. Jag hade just börjat en genomgång av den nytutkomna och föga populära SäkI och jag greps av svärmod. Många hundra tusen allierade soldater riskera sina liv för att befria Europa från nazistiskt förtryck. Själva hade vi "redligen berett oss för krigets värv". Just i det ögonblicket tyckte jag att vi stod upp till halsen fast i neutralitet och säkerhetsbestämmelser.

Var står vårt försvar i dag?

Nytt utbildningspaket på Bokförrådet:

FÖREBYGGA OCH BEHANDLA KYLSKADOR

Utbildningspaketet ger kunskap om de vanligaste orsakerna till kylskador, hur man förebygger och hur man behandlar dem.

För chefer på grupp-, pluton-, kompaninivå inom grund- och repeditionsutbildningen.

Paketet innehåller video, lärarhäfte, faktahäfte, stordiaunderlag och checklista.

Tala med Bokförrådet om Dina önskemål.

Värmland i krigets skugga

En vacker kväll i maj samlades Kamratföreningen till vårmöte. Värmlands Museums utställning "Värmland i Krigets skugga" var en helt fantastisk upplevelse. Att få stiga in i de olika miljöerna gav en autentisk känsla av att åter uppleva krigsåren.

Där fanns rummet där vapenförmän fick sina inkallelseorder. Där fanns byggd en interiör från Stads- hotellet och en bit av Kungsgatan med skyltfönster med varor och priser från 1940. Utställningen spe-

glade verkligheten i flera plan, Sveriges dåliga beredskap mentalt, materiellt och personellt trots Per Albins försäkringar om motsatsen. Vår undfallenhet mot stormakten som en följd av detta, manifesterat i tysktågen - permittenttrafiken och förflyttningen av Division Engelbrekt - men även vår industriella export och import.

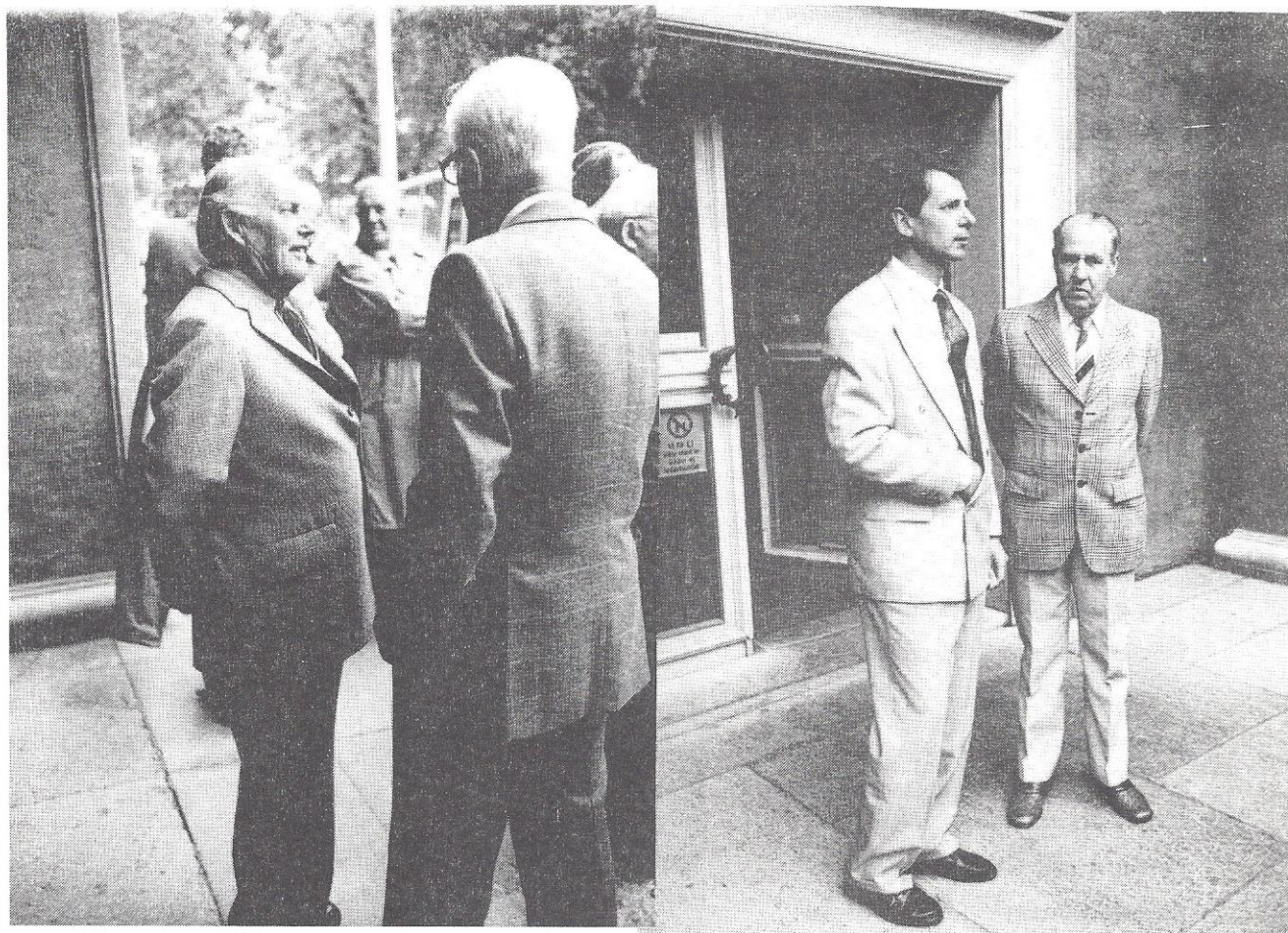
Sista delen av utställningen ställde några frågor till besökaren: Hur ska vi idag och för framtiden ha det om Värmland och Sverige än en gång hamnar i krigets skugga?

Efter besöket på Värmlands Museum körde Transportcentralens bussar oss till Personalmässen där klubbmästaren och medhjälpare dukat utspisning modell 1940. Här fick vi krypa under maskeringsnät och i karbidlyktors sken förse oss med småvarmt från kokvagnen. Men det blev gemytligt och historierna flödade medan minnena rann till.

Fotnot: foton har tagits av Karl-Olov Johansson. De kan beställas över telefon 054-151170.

Kerstin Erlandsson

Ny ordförande i Kamratföreningen

Vid Kamratföreningens årsmöte 1 nov avböjde Ulf Ling-Vannerus återval. Till ny ordförande valdes Regementschefen öv 1. Dan Snell. Valberedningen hade haft en lätt uppgift eftersom hela styrelsen i övrigt omvaldes. Efter konstituering består den således av:

Ordförande Dan Snell

Vice ordförande Walter Jansson

Sekreterare Kerstin Erlandsson

Kassör Kurt Engdahl

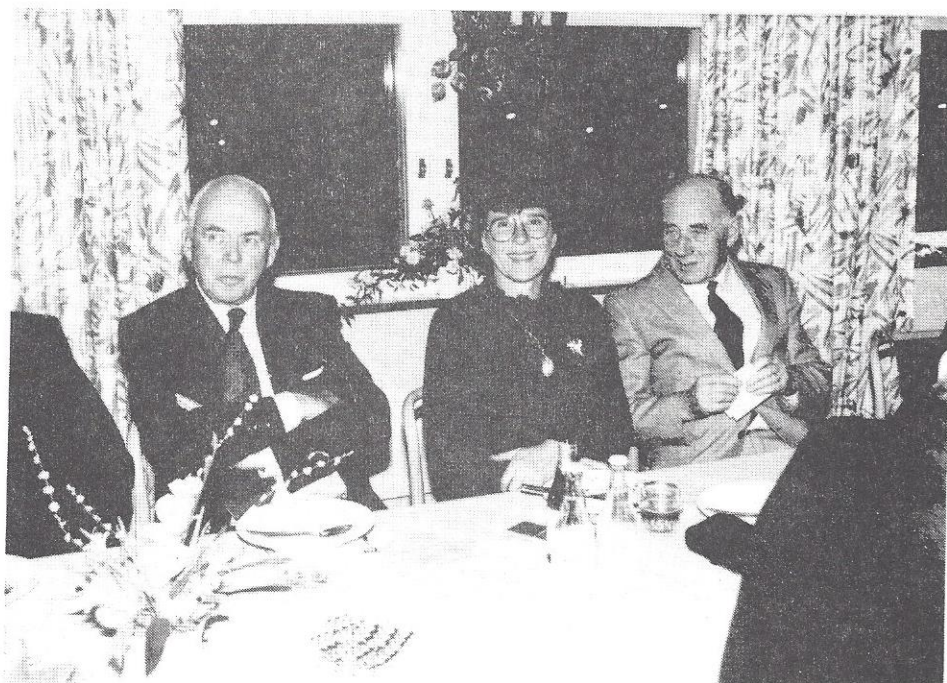
Klubbmästare S-Å Larsson

Ledamöter Runo Gäärd, Bo Sjöstedt,
Bertil Löfgren, Roland Collander.

Revisorer Eric Fröjd, Harry Nilsson

Revisorssuppleanter Maj Närman,
Lennart Persson

Valberedning Per Berggrén, B F
Olsen.

Ge ansvar och kontrollera

Vid Kamratföreningens årsmöte 1 nov meddelade dess ordförande Ulf Ling-Vannerus sin önskan att ej kandidera för omval på grund av bostadsort Stockholm. Årsmötet riposterade med att välja Ulf till Ständig Medlem.

VÄRMLANDSÖRNEN fångade in Ulf Ling-Vannerus till en pratstund om tiden som varit i Värmland, dels som regementschef och fobef dels som ordförande i Kamratföreningen.

Vad är värmlänningen i fråga om soldatkvalitet? Ansvar, att lita på?

- Faktiskt är det så, säger Ulf, att i den första gallringen vid mönstringen så är Värmland som många andra Fo, en del plockas bort. Och jag har under årens lopp genom olika befattningar i Sverige haft många andra platser att jämföra med. Men, och det är viktigt, sedan tycks det vända. ÖB:s mål är högst 10% sjukbortfall och Värmlands Regemente visar 6-7%. Då frågar man sig vad detta beror på. Dels beror det på bra befälskår som får grabbarna med sig. Men det har också sin betydelse att 92% bor i Värmland och 37% i Karlstad. Bygderegementets idé upphäver negativa attityder. Ja, värmlänningen har ansvar men man ska kontrollera.

Vad har Kamratföreningen för betydelse för I2, gamla stofiler som vi är?

- Kamratföreningen består av 685 individer enligt verksamhetsberättelsen. Den ska ha medlemmar av alla kategorier. Den förankrar försvarsviljan ut i hemmen och knyter ihop

samhället med utbildningsanstalten I2. Det är klart att klubbbandan inte passar in så väl i Sverige. Men jag ser det som en förlust att inte yngre medlemmar är med i Kamratföreningen. De kan tillföra föreningen sina erfarenheter och de kan dra fördel av bredare kontaktyta.

Vad bör Kamratföreningen ha som viktig uppgift framgent?

- Medlemmar i Kamratföreningen ska engagera sig försvarsdebatten. Det kan bli verkligt viktigt framöver. Och här är det fråga om information men klubbbandan ska inte glömmas bort.

Vilka uppgifter väntar Dig nu eller rättare vad har Du börjat med?

- Som du hörde håller jag på att flytta till Stockholm. Jag är sedan

1/1 1990 chef för Svenska specialenheten för katastrofhjälp Swede Relief. Den insätts på order av t ex FN. Under året har jag hunnit med besök i Panama, Tanzania, seminarium i Kairo. Det låter mycket men det är 50% av min tid. Nu har jag avverkat 3 älgjakter på olika ställen i Värmland för att nästa helg jaga älg i Dalsland. Lustigt nog har jag fått förfrågan om deltagande i Militära Mästerskap i fäktning. De borde ha någon yngre. Jo, så var jag hippologisk expert vid Ryttrar VM i Stockholm. Dessutom så spelar jag tennis.

Tack Ulf och lycka till i fortsättningen. Välkommen igen till Kamratföreningen. Det sägs att avståndet är kort Karlstad-Stockholm.

Harald Persson

Sverige är oslagbart

Fred 28 sept ordnade Värmlands läns Bildningsförbund i samarbete med Räddningsverket en Temadag i Karolinen för studieförbund och frivilliga försvarsorganisationer. Konsulent Åke Olsson och byråchef Lars Österdahl ledde konferensen.

Som föreläsare deltog generaldirektör Lennart Myhlback, Räddningsverket, försvarsdirektör Kåre Hellström, Länsstyrelsen Mariestad, beredskapsplanerarna Rousanne Larsson, Värmlands landsting, och Marianne Adlerskog, Karlstad kommun, samt överste 1.gr Dan Snell, Värmlands regemente.

Ett 30-tal deltog representerande ett dussin organisationer som i sig innehåller åtskilliga 1000-tal medlemmar. Föreläsarna uppehöll sig vid frågorna SÄKERHET, SÄRBARHET och ÖVERLEVAD i dagens fredssamhälle och i krissituationer. Farligaste krisen torde vara krig.

Lennart Myhlback tog upp hotbild och poängterade att där ansvaret vilar i fred finns det också i krig. I fred är det kanske mest brand, ras, trafikolyckor och väderkatastrofer som märks men riskerna för gasutsläpp exempelvis klor ökar. Sverige är enda land i världen som snart, 1994, kan förse hela befolkningen med andningsskydd.

I krig är det inte endast bomber utan där kan befäras att nya vapen kommer till användning. OXA är sådant vapen, betyder oexploderad ammunition som briserar minuter, timmar eller dagar efter utskjutning. Till skillnad från gångna tiders krig räknas idag med att 75% civila drabbas. Och det är då de svagaste i samhället som inte har råd eller kraft

att skydda sig. Det är faktiskt säkrare att vara soldat i dag.

Kåre Hellström belyste samhällets utveckling i förhållande till dagens sårbarhet. I både fred och krig gäller det för organisationer och myndigheter att arbeta för fortlevnad och överlevnad. Försvarsmakten är skapad för krig men ingår som en viktig länk i samhället även i fred.

Rousanne Larsson redogjorde för landstingens planeringsarbete. I försvarsbeslutet 1987 slogs fast att all landstingspersonal har utbildningsplikt utöver tjänsteplikt. I en krissituation kommer personalen att bli bristvara och detta läggs in i planerna. Vidare beaktas försörjningsbehovet genom beredskapslagring av flergångsmaterial.

Marianne Adlerskog pekade på att sårbarhet i samhället gäller individer. Det är främst äldre, handikappade och barn som har svårt att klara sig i krissituationer. En kommuns ansvar ökar i kriser. Därför måste informationen öka i förväg. Områdena social och skola t ex är problem. Tester av planerna görs i beredskapsdagar. Ingen myndighet kan komma ifrån att ansvar idag är ansvar i kris.

Dan Snell behandlade ämnet Världen och vi, utrikes-, militär- och handelspolitiskt. Under mindre än ett år har det till synes omöjliga hänt omkring oss.

Med en mängd frågor som inte hade några svar ställde överste Snell upp en nog så oroande hotbild. Det är helt nya konstellationer som håller på att bildas. Kanske kan miljötankandet bli den enande faktor som kan få nationer att samlas kring beslut. Alla nationer är i sig egoistiska och inte alls snälla. De fattar

sina beslut utifrån vad som är bra för dem. För dagen tycks nedrustning "gått i stå". Kärnvapenförhandlingarna har avstannat. Men FN:s roll verkar ha stärkts. Överste Snell slutade med "jag är orolig".

Konferensen avslutades med frågestund där deltagarna visade att även där rådde oro, dock med starkt uttalad vilja att verka för förebyggande åtgärder och planering. Inte minst torde information vara en stor bit i detta.

Harald Persson

Elake Kurt ...

En liten flicka stod och tittade på en häst medan kusken var inne i en affär. När han kom ut igen sa flickan:

- Nu kan du inte köra längre för all bensinen har runnit ut ur honom ...

Kapten Andersson var på marsch i täten av plutonen. Plötsligt skrek kaptenen:

- Två timmerlass i vägen. Repetera bakåt!

Det repeterades bakåt och i kön hördes:

- Två timmars rast vid vägen.

Hemvärnet 50 år

Saxat ur HEMVÄRNET:

Halvsekels samverkan

Hemvärnet-frivilliga skytterörelsen har 50 år av nära samverkan. När hemvärnet organiserades 1940 var detta möjligt tack vare att det över hela landet fanns skytteföreningar med skjutbanor för 300 m skytte.

I dessa skytteföreningar, 2194 till antalet, fanns även musergevär i stort antal. Även om inte alla de 233000 aktiva skyttarna hade egna gevär fanns det även tillgång till lånade från kronans förråd.

Detta bidrog i hög grad till hemvärnets beväpning i inlednings-skedet. Denna nära samverkan råder även idag inte bara i Stavnäs hvo i västra Värmland, som jag själv tillhör, utan i hela vårt land, i varje fall på landsbygden. Hemvärnsmännen är i stor utsträckning medlemmar i skytteföreningen som därifrån rekryterats till hemvärnet.

På skjutbanan samlas ortens hemvärn för inskjutning av nya vapen - nu automatkarbiner - och för övnings- och tävlingsskjutning vilket är mycket uppskattat. Överhuvudtaget är hemvärnsmännens ambition och inlevelse i övningar imponerande.

Här kan även nämnas att vi redan 1860 hade ett frivilligt organiserat, beväpnat och uniformerat hemvärn i de 220 skarpskyttekårer, som då bildades för att förstärka det reguljära försvaret.

Alltså såväl för rekrytering som för skjututbildning har alltid rätt och råder ett nära samarbete mellan frivilliga skytterörelsen och hemvärnet.

Arne Stubert. Hemvärnsman i Stavnäs hemvärnsområde, född 1912.

Saxat ur HEMVÄRNET:

Per Olof Gossas, stf hemvärnschef i Hedemora, är vapenexpert. Han anlitas ofta av försvaret att undervisa blivande officerare och annan personal om stormakternas handeldhandvapen. Gossas föreläser, förevisar och låter eleverna provskjuta olika utländska vapentyper ur hans stora samling. Han har nog provskjutit praktiskt taget allt som går att skjuta med.

Gossas intervjuas här om snart 100-åriga geväret M/96 av Hans Lindquist:

- Många är missnöjda över att ett nästan hundraårigt vapen ingår i utrustningen. Vad tycker du?

- Mausern kan vara det bästa beväpningsalternativet för hemvärnsmän som skyddar objekt med långa skjutavstånd, flygplatser t ex. På avstånd över 250-300 meter är den klart överlägsen automatkarbinen i precision. Enligt min mening bör beväpningen i högre grad avpassas efter uppgiften än vad som nu sker.

Något närstridsvapen är mausern definitivt inte. På långa skjutavstånd kommer den däremot till sin rätt. Med kikarsikte är den användbar på drygt 800 meter. Man får inte glömma att en variant av nittiosexan dominerade tävlingsskyttet till inte allt för länge sedan.

Används den utan kikarsikte bör den ha diopersikte. Men det går att nå mycket goda resultat även med originalsiktet.

Vid utbildningen bör hemvärnets gevärsskyttar få lära sig att använda remstöd. Det ökar precisionen.

Saxat ur ARMÉNYTT:

Ny förordning för reservofficerare

En ny reservofficersförordning har fastställts att gälla fr o m den 1 juli (SFS 1990:202). Den gäller för all fast anställd ej ständigt tjänstgörande personal som påbörjat utbildning för anställning efter detta datum.

De stora förändringarna rör anställningen, som får en starkare koppling till krigsförbandet och som blir tidsbegränsad i perioder från 5 till 15 år.

Även tjänstgöringsskyldigheten kan varieras med hänsyn till behovet för att upprätthålla en viss krigsbefattning och till reservofficerens möjligheter med hänsyn till sina civila förhållanden.

Anställningen sker alltså genom individuella kontrakt som reglerar anställningstid, tjänstgöringsskyldighet och plan för fullgörande av densamma. De ekonomiska förmanerna kommer också att kunna anpassas inom ramen för ett centralt avtal enligt nuvarande rutiner. De nya bestämmelsernas utformning ökar möjligheterna både för myndigheterna och för reservofficerarna att anpassa tjänstgöringen till bästa effekt.

Övergång till anställning enligt den nya förordningen är frivillig och skall ha genomförts före den 1 juli 1991. I det gamla systemet finns både de som har "för många" och de som har "för få" tjänstgöringsdagar kvar, och för båda kategorier är övergången till den nya förordningen en lösning på problemet.

Under oktober kommer genom chefens för arméns försorg att genomföras informations- och utbildningsseminarier för personalchefer och reservofficershandläggare med redovisning av centrala bestämmelser och chefens för armén policy.

FOS presidium 1979 -

NAMN / ORGANISATION	SEKRETERARE	V ORDFÖRANDE	ORDFÖRANDE
Anna Lena Arnell SRK			1979-1981
Bengt Mollstedt I2	1979-1982		
Harald Persson FBU	1987-1991	1979-1981	1981-1983
Bo Eberhard I2	1982-1985		
Cajsa Sjöberg SBS		1981-1983	1983-1985
Lennart Bucht SVK		1983-1985	1985-1987
L E Gryth I2	1985-1987		
Marianne Österling SKBR		1985-1987	1987-1990
Olle Kandell FRO		1987-1990	1990-1991
Roland Lundbäck FBU		1990-1991	

FOS organisation i Sverige

FOS betyder Försvarsorganisationernas Samarbetskommitté.

I **Centrala FOS** ingår avtalsorganisationer, befälsutbildande och civila organisationer, org. med frivilliga medlemmar och anslutna organisationer.

Regionala FOS finns i varje Fo i Sverige och där ingår samma kategorier som i Centrala FOS och som är representerade

inom resp Fo. För Värmland innebär detta att 20 organisationer ingår. Sammanträden hålls i Värmland 3 gånger per år då ordföranden eller representanter möts för att tala om för varandra vad som pågår och vad som ska göras framåt. Försvarsupplysningsdagar kan t ex användas av flera. Telefonlistor hålls ständigt aktuella. Behov av hjälp med funktionärer redovisas etc.

Lokala FOS på föreningsnivå finns i Värmland i Karlstad, Kristinehamn och Säffle.

Frivilligärenden handläggs inom I2/Fo52 av HvFriv-sektionen som samordnar och stöder FOS verksamhet. Sektionen drar givetvis också nytta av synpunkter och idéer som kommer fram vid FOS sammanträden.

Harald Persson

Denna stund glömmer jag aldrig

Så kommenterar öv 1. Dan Snell Kompani Nordanskogs jubileum 21 april 1990. Då samlades 52 man från kompaniet tillsammans med inbjudna gäster tidigt på morgonen för att uppställda vid signalstenen på I2 kaserngård lämna av till regementschefen. Firandet av kompaniets 50-årsjubileum hade börjat.

Jubileet gavs stort spaltutrymme i värmlandspressen. NWT rubriksätter med "Tillbaka i skyttevärnen", VF med "Hän väckte gamla minnen" och KT med "Vi hann aldrig bli rädda". Och förvisso väckte artiklarna många minnen hos läsare som under krigsåren varit engagerade i gränsförsvaret. Det var många tusental av svenska män och kvinnor som deltog. T o m skolungdom deltog som luftbevakare vissa tider.

Värmlandsörnen saxar ur reseberättelsen, författad av Sven Heijbel, Arne Bornehag och Sten Hanes:

" - Gud ske löv, nu har Värmlands Regemente kommit, då törs en gå och lägge sej.

Med de orden hälsades 3.komp av en gammal kvinna vid väggkanten, då vi anlände till Töcksfors en tidig, kall och regnig april dag för drygt 50 år sedan. Det var förpliktande ord, som värmda ända in i hjärteroten.

Den 21 april i år firade vi vårt 50-årsjubileum och fick återvända till de trakter vi kom till våren 1940. Vi kan använda samma hälsningsord

till Töcksfors och Hän som bestods oss. Gud ske lov att dessa bygder lever i frihet och att våra vänner och värdar finns kvar.

Vi togs emot på ett strålande sätt av såväl kommunledning som av våra vänner från Hän. Vi kände verkligen att vi mötte vänner och att vi var välkomna.

Kommenterad och sammanställd av Harald Persson

Men låt oss börja vid utgångspunkten - Karlstad och I2. Jubileumsdagen blev en händelsrik och

minnesvärd dag för oss 3.kompanister. Tiden hade stannat och vi var tillbaka till 1940. Glada, positiva minnen trängde fram. Minns Du? Alla mödor och bekymmer från den tiden var helt förträngda.

Arne Bornehag lyckades med oanade röstresurser påkalla lystring och ställa upp på linje vid signalstenen i riktning mot gamla matsalen, våra gäster samlades på ena flygeln och alla med överstes till korprals grad iakttog största noggrannhet med armbågs lucka och rätt fotvinkel. Tim Jähnke bevarade med sin kamera bilden åt eftervärlden. Sven Heijbel hälsade välkommen till dagens begivenheter och föreställde gästerna för 3.komp. Sverker Nordanskog, son till vår kompchef 1940, framförde Fru Elsa-Britta Nordanskogs hälsning. Kl 0900 skallade en trumpetsignal och Regementschefen Överste 1.graden Dan Snell tog emot 3.komp med gäster. Hälsningen "God morgon veteraner" besvarades med takt och fart som kunde hedrat ett skolkompani av gammal fin årgång. Förövningen, exercis 1, hade gjort verkan.

3.komp 50-årsjubileum hade börjat.

Kl 0930 skedde ilastning i 2 bussar och färden mot Töcksfors i stort sett längs samma väg som för 50 år sedan tog sin början.

Första uppehållet gjordes vid vår utrustningsplats, Jöns Anderssons gård i Önnerud. Efter kort genomgång gick färden vidare mot nästa hållpunkt, Värmlands Nysäter. Det var här som vi orienterades om vårt marschmål 1940, Hän vid norska gränsen.

Färden gick vidare mot Årjäng där uppehåll gjordes vid Travbanan. Arne Bornehag erinrade om söndagsmorgonen för 50 år sedan, då vi från en mörk och totalt öde väg ett tu tre hamnade i ett gytter av människor, bilar och allehanda utrustning. Många av oss undrade om vi inte redan nått fronten, innan vi kommit fram till gränsen mot Norge.

Det var norsk trupp som på sin flykt undan tyskarna gått över svenska gränsen och med sina främsta avdelningar nått Årjäng. Förvirringen var total, alla var övertygade om att tyskarna skulle komma efter och att ett tyskt anfall på Sverige var nära förestående.

Marschen fortsätter mot Töcksfors och bussarna kör fram till Gränshotellet på utsatt tid kl 1200. Där togs vi emot av hemvärnets musikkår som i stram givakt och iförd paraduniform framförde hemvärnets paradmarsch.

Representanter från Årjängs kommun med kommunalrådet Ann-Britt Andersson i spetsen tog emot oss och våra gäster framför hotellet, där också våra vänner och värdar från Håntiden anslöt.

Sven Heijbel gjorde förtvivlade försök att för värdarna föreställa 3.kompaniet och våra gäster. En hart när omöjlig uppgift i den glädjeyra som uppstod när vänner från Hån och 3.kompanister mötte varandra. När man klarat ut namn m m och kramat om varandra och konstaterat att flickorna från Hån voro lika vackra än idag, återställdes ordningen i någon mån och Ann-Britt Andersson kunde bjuda totalt 121 personer till de dukade borden, där en magnifik måltid serverades.

Före avfärden besökte vi de värn, som finns i anslutning till hotellet. Vår bataljonsstab III, I2 och dess chef, majoren Claes Lidström, hade där sin grupperingsplats. En ung kvinnlig journalist stod vid ett gruppvärn och bönade att vi skulle besätta värnet med män från ur 3.komp så hon kunde få en bild till sin tidning. Rolf Belfrage fick uppdrag att lösa uppgiften och satte i gång att få ihop en gevärsgroup. Den första han fick tag i var chefen I2/Fo52, som han med all makt försökte få ner i gropen. Försöket lyckades ej, regementschefen har ett förflutet som artillerist.

Så anträdde den sista delen av vår färd, kanske det för oss 3.kompanister mest spännande och intressanta, besöket i Hån, den plats som vi förknippade med så många minnen och upplevelser av skilda slag.

Sagt av generalmajor Bengt Tamfeldt under middagen:

- Det är ingen tvekan om, att när kompani Nordanskog med bl a Er veteraner organiserades och redan natten till den 14 april drog iväg mot gränsen till det område vi besökt idag, så utgjorde just Ni en mycket klar demonstration av vår vilja att alltefter vår förmåga värna om vårt land och möta en angripare varifrån han än kommer.

Skulle det vara sig likt? Skulle dalgången vid Hurrsjöarna vara lika vacker idag som vi mindes den från pingstdagsmorgonen 1940 efter vår första natt med beredskap Givakt? Skulle vi återfinna våra eldställningar, skyddsställningar och tältplatser? Skulle vi träffa några flera av våra vänner från den tiden?

Ja, frågorna var många när våra bussar stannade vid Leken - Margit Olssons vackra vita hus, den lilla röda stugan på berget - mitt i vår huvudställning. Allt var sig likt. Överallt vajade den blågula flaggan och hälsade oss välkomna åter. Utsikten över Hurrsjöarna var precis så vacker som vi mindes den från förr. Naturen hade återställt allt, alla de sår vi åstadkommit genom våra befästningsarbeten hade läkts.

En enda timme medgav det späckade programmet för denna dag att vi fick stanna i Hån. Vi hann söka efter våra ställningar vid Leken och i den närmaste omgivningen. Sten Hanes kunde med män i sin grupp göra en biltur upp till poster

eringen Fällan på Hånfjället. Minnena var många. Önskvärt hade varit att vi haft tid att besöka bakre delar av ställningen,

trossplatser m m. Hälsa på vänner, minnas. Klockan gick obönhörligt mot slaget 1500, då vi måste säga farväl till Hån och våra vänner där och anträda återfärden till den väntande jubileumsmiddagen på I2.

Regementschefen avslutade middagen med att anmoda oss "Stå upp" och lyssna till Wermlandssextetten som med sedvanlig bravur framförde Svenska arméns tapto. 3.komp I2 1940 Nordanskogs 50-årsjubileum, en för oss 3.kompanister lyckad och i högsta grad minnesvärd dag, var tillända. Militärbefälhavaren generalmajor Bengt Tamfeldt höll högtidstalet under jubileumsmiddagen. Ett lärorikt och minnesvärt tal som manade oss alla åhörare till eftertanke."

Ett rikt bildmaterial finns i 2 skrifter:

Minnen från 3.komp I2 1940 - Nordanskog - 50 års jubileum 1990-04-21

3.komp I2 1940 - Nordanskog - Beredskap april-aug 1940

Motorungdom i Karlstad

I NWT kunde man 25/9 1956 läsa om att en sektion av Frivilliga Motorcykelkåren bildats i Karlstad. Dåvarande överfuriren vid I2 Kurt Engdahl var en av instruktörerna jämte sergeant Alvar Andersson, numera Björkenbäck. Vi kan nu 1990 notera att sektionen av FMCK för Värmland från 1 april erhållit status av avtalsbindande part i totalförsvaret och att FMCK därmed tar på sig ansvaret att utbilda motorcykelburna ordonnanser till Hemvärnet, Röda korset, staber m fl som kommer att ingå i krigsplanläggningen. Den nog så viktiga sambandstjänsten kommer att få en betydelsefull förstärkning.

Kurt Engdahl berättar att 200 ungdomar redan från början sökte

inträde till sektionen. Det var med entusiasm och iver som dessa motorbitna ungdomar samlades för att dels ta körkort dels meka, köra och pyssla med sitt fordon som var MOTORCYKELN. Kurser anordnades sedan år efter år. Men än så länge var inga avtal skrivna med militära myndigheter även om kunskaperna kom väl till pass under militärövningar. Grabbarna lärde sig att köra vettigt och säkert. Avsikten var även att slussa in deras motorintresse till en för samhället nyttig användbarhet. Vissa brytningar med allmänheten kunde därigenom undanröjas.

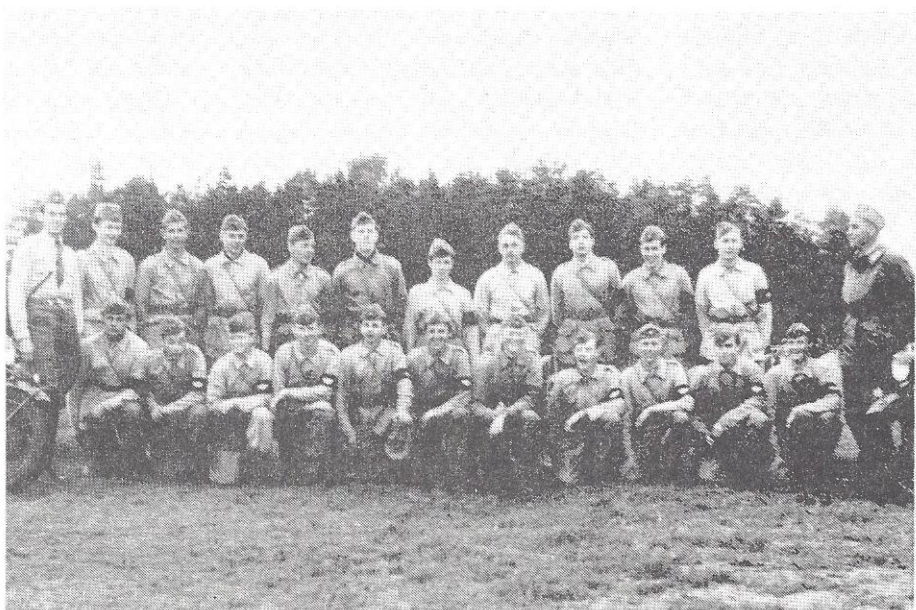
- Det var ett otroligt intresse som grabbarna visade, säger Kurt Engdahl. Vi var, Alvar och jag, rätt färska från Motorskolan, och vi ställde upp helhjärtat. Kanske grabbarna kände detta. Löftena från kommunen infriades inte. Det var I2

som ställde en barack i Råtorpsgläntan intill Fo-förråden till förfogande. Norra fältet blev träningsområde. Sedan gav vi oss ut på allmänna vägar i trafikövningar.

- Det var med beundran vi såg hur grabbarna klarade av de tunga Monark-cyklarna. Ibland var det svårt för dem att sparka igång. Jag minns en gång när vi kom hem och spättorna mötte upp. Killen hade svårt att få fart på sin cykel. Jag hjälpte honom och cykeln tände. Spättan neg för mig och sa: Tack snälla farbror. Jag rodnade och Alvar garvade. Vi var knappt 35 år då.

Det är många goda minnen från sin instruktörstid som Kurt Engdahl sparar. Naturligt att så blir med ett elevmaterial av denna kaliber.

Harald Persson

FMCK kurs 1957 med t v Alvar Andersson och t h Kurt Engdahl

Karolinerloppet 1990

Wernlands Karoliner genomförde lörd 28 juli en halvmaratontävling med start från Buer i Norge - cirka 15 km söder Örje - och mål i Holmedal.

Efter en km gick banan in i djupa skogen och steg därefter mot svenska gränsen som nåddes strax innan 4 km av banan hade avverkats. Vid gränsen fanns den första vätskekontrollen.

Banan var sedan kuperad och nådde sin högsta punkt 175 m över havet där ett backpris väntade på sin segrare. Ned till Väng gick det brant nerför och därefter öppnade sig landskapet i en vacker vy över öppna fält och sjöar. Vid 7 km fanns nästa vätskekontroll.

Löparna fördes vidare i ett kuperat men öppet landskap till V Fågelvik 108 m ö h. Där fanns vätskekontroll och även start för de som föredrog att springa kvartsmaraton. Nu gick det vidare genom det otroligt vackra V Fågelvik över nya bron över sjön Foxen, förbi Sundsbyn och in i djupa skogen till Gårdtveten med vätskekontroll 15 km. Genom skog fram till Holmedalssjön med sista vätskekontrollen efter 18 km.

Sista kilometrarna in mot mål gick genom förhållandevis lätt kuperad terräng. Målet var Carl XII stugan som är vackert belägen vid Prostgården i Holmedal i en kulturmiljö från medeltiden. Se särskild artikel.

Sjukvårdsberedskapen var mycket god med bl a plutionssjukvårdare från Värmlands Regemente. Att kvalificerad personal fanns på plats både utefter banan och vid målet gav deltagarna känslan av trygghet. Men det enda som hände var att en

Wernlands Karoliner

funktionär behövde ett plåster. Skärsår från papper.

Karolinerloppet 1990 var verkligen ett fint arrangemang, anordnat av Wernlands Karoliner med Åke Finn timers med hustru (kranskulla) i spetsen.

Dagen avslutades av Hembygdsföreningen som inbjöd till festligt dukat bord i Hembygdsgården. Gissa om Karolinermiddag för endast 60 kr smakade, en upplevelse och en smaksensation.

Kerstin Erlandsson

Resultatlista på nästa sida.

Dessa marscherade hela vägen i sina fina uniformer

Storslam för Norge

Med drygt 200 deltagare blev Karolinerloppet 1990 en kamp mellan broderfolken. Norge hade i detta tredje års lopp verkligen satsat med goda löpare och kunde ta hem segrar i samtliga manliga klasser. Seger för Sverige blev det i de 3 damklasserna.

Fjölårets segrare i Herrar Elit Leif Helgman från SISU Forshaga övermannades av den norska kraftsamlingen och gick i mål som fjärde man. Kanske skulle svenska terränglöpare träna i norska berg. I kvartsmaraton Herrar Elit var dock det endast dryga minuten mellan de 3 bästa löparna.

De 3 bästa i resp klass blev:

Halvmaraton Herrar Elit 1.Arve Hansen, Larvik, 1.10.28 - 2.Dan Larsson, Örbyhus IF, 1.12.50 - 3.Tom Gretland, Fredrikstad, 1.14.57

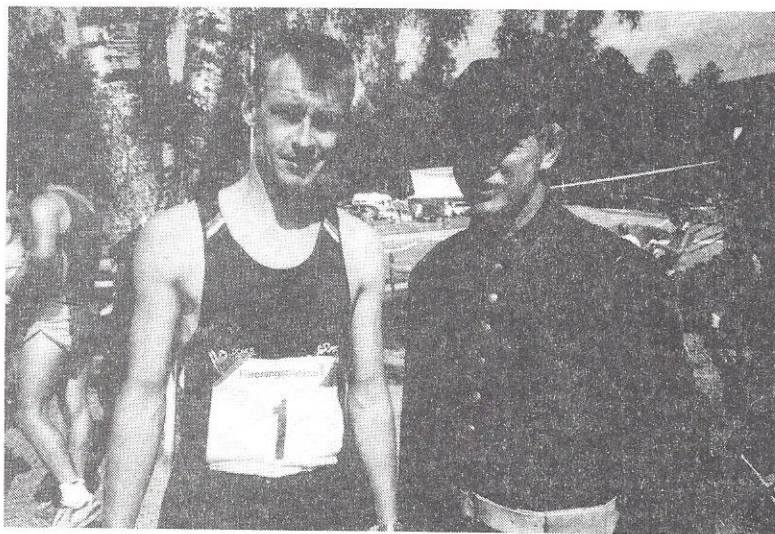
Halvmaraton Herrar Motion 1.Henning Wibeto, Oslo, 1.14.21 -2.Björn-Erik Hirsch, Moss Glassverk, 1.15.23 - 3.Henrik Wroldsen, Vidar, Oslo, 1.20.06

Halvmaraton Damer Motion 1.Jean Nordenberg, Göta, Karlstad, 1.55.47

- 2.Birgitta Eriksson, Hammaren, Karlstad, 2.13.07

Kvartsmaraton Herrar Elit 1.Vidar Haugen, Larvik, 37.09 - 2.Bo Gustavsson, Karlunda, 38.17 - 3.Håkan Lidén, Årjäng, 39.58

Kvartsmaraton Damer motion 1.Annika Kristoffersson, Årjäng, 47.36 - 2.Anne Lise Nordbye, Otterstad IL, 49.38 - 3.Karin Johansson, Filipstads Skiförening, 50.04

Fr v Leif Helgman och Bror Evensson

Kvartsmaraton

Herrar Motion 1.Harald Nordbye, Otterstad, 39.35 -2.Kjell Emsell, Töcksfors, 42.28 - 3.Frank Solbrekke, Örje, 43.39

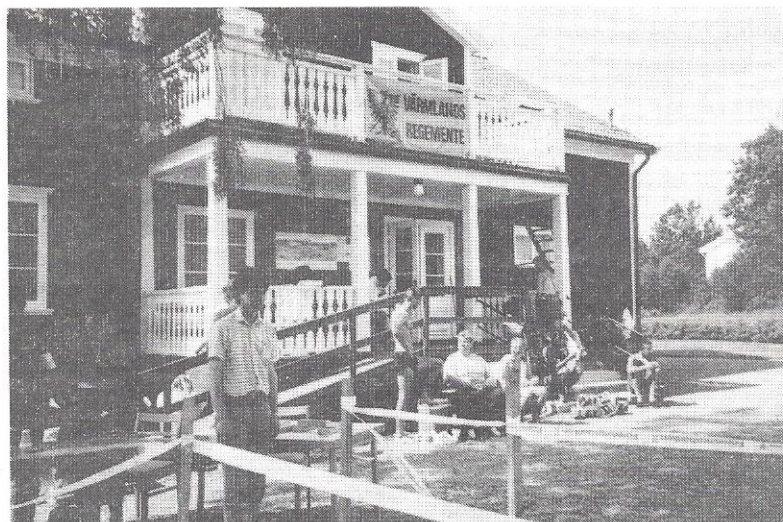
Kvartsmaraton Pojkar 1.Sveinung Solbrekke, Örje, 42.11 - 2.Anders Boström, Hammaren, Karlstad, 44.53 - 3.Stefan Berglund, Töcksfors, 45.17

Kvartsmaraton Flickor 1.Jeanette Bryntesson, Töcksfors, 48.49 - 2.Sigrid Hagerö, Holmedals AIS, 57.55 - 3.Jessica Edvinsson, Karlstad, 1.38.34

Harald Persson

Målet hägrar. Puh det här var svettigt

Målet i Holmedal

Kranskullan

Carl XII stugan i Holmedal

Holmedal är nära förknippat med Carl XII norska fälttåg 1716-1718. Här sammanträffade han i februari 1716 med sin svåger, sedermera Fredrik I, varpå trupperna gick över gränsen den 26 och även i oktober 1718 drogs trupper samman häromkring.

Bland all saga och sägen kring hjältekonungens framfart i värmlandsbygderna anses uppgifterna om att han övernattade på Holmedals prästgård vid minst sex olika tillfällen som relativt tillförlitliga.

Den stora fälttågsplanen, som gick ut på att Norge skulle angräpas på en gång från Bohuslän, Värmland och Jämtland, kunde inte genomföras 1716. Då styrkor två år senare gick till anfall från Svinesund, Ed, Holmedal och Skilstugan i Jämtland, kom de heller inte långt. Redan i december var kungen död och alla på reträtt. Som avslutning kom sedan de armfältska karolinernas dödsmarsch i jämtlandsfjällen nyåret 1719.

Prosten Holmdahlus byggde år 1715 en ny gäststuga där enligt uppgifter Carl XII fick bo. Prosten Florelus byggde om den år 1739, flyttade den från den plats där prästgården nu ligger, stugans stockar är märkta. Det finns ingen anledning att tro att stugans konstruktion ändrades. Tvärtom har man alltid försökt bevara Carl XII minnet korrekt på Holmedals prästgård.

Stugan har genomgått skiftande öden sedan Carl XII gästade den. Gäststuga var den till 1803 då den nuvarande prästgården byggdes. Sedan var den bostad åt gårdens arbetsfolk men under 1900-talets första årtionden var det mest luffare som logerade där.

Stugan konserverades 1934 med statsbidrag och vårdas nu som minnesmärke.

De Gröne Jägarne på Trossnäs

Fältjägarsextetten som bildades 1987 och som är knuten till Värmlands Regementes museiförening är en unik del av musikkulturen i Värmland - brunnsmusiken. Man har putsat upp den klassiska sextett-traditionen och framför den i delvis ny tappning. Reportören omfattar både det gamla och det nya, från wienervalser till populärmusik.

Uniformerna är uppsydda av en pensionerad skräddare från Stora Teatern i Göteborg. Med dessa uniformer från 1859 har de tagit upp traditionerna från Värmlands Fältjägars del i landets gränsförsvär 1788-1901. Se särskild artikel.

Christian Weibull, avd.direktör vid Försvarets Materielverk, är initiativ-

gare till bildandet av Fältjägarsextetten. Christian Weibull berättar:

- Under min tid i Göteborg såg jag vad entusiaster kunde göra med att återskapa situationer från gammal regementshistoria vid Artilleriet A2. T ex köra sexspannare var omtyckt publikshow. Och samtidigt noterade jag att en musikensemble fungerade som ekonomiskt ankare i verksamheten. De spelade in pengar.

- Så kom jag till Karlstad under 80-talet. Här tog jag kontakt med en sextett som fanns i Nor. Jag samlade dem, hade med mig en grön uniform, och frågade om de ville bilda en mässingsextett med denna uniform. Inget är för tokigt för värmlänningar att sätta igång med.

- Vi fick hjälp av Värmlands Regemente där det fanns en gammal fond. Företag i Karlstad sponsrade

pengar till inköp av tyg, knappar och hattar. Livremmar hittade jag i en lada i Västergötland. Äldre Remington-gevär fanns undanstoppade i ett förråd på I2 och bajonetter köptes i butiker i Karlstad. Först sydde vi upp uniformer till sextetten. Senare fick vi medel till att utöka materielen så att den nu räcker till förevisning med en mindre trupp.

- Premiären skedde 6 juni 1987 på gågatan i Karlstad. Sedan har vi framträtt med tablåer vid Gammelvala i Brunskog, uppvisningar på Trossnäs, deltagit i stor samling vid Karlsborgs fästning m m. Vår målsättning är att med musiken som ram skildra soldatlivet på Trossnäs fält. Den gröna uniformen är i sig själv unik för svensk regementshistoria. Den ger åt Fältjägarsextetten en egen profil.

Harald Persson

Bakre raden fr v Karl-Erik Warrol tenorhorn, Gunnar Andersson tenorbasun, Bengt Olsson trumpet, Karl-Gösta Andersson tenorbasun, Bengt Mogren trumpet. Främre raden fr v Karl-Erik Persson trummor, Bengt Karlsson, bas

Fältjägarnas fana åter till Karlstad

Fältjägarna var organiserade på en bataljon 1789-1812, regemente 1812-1875 och fältjägarkår 1875-1901. Kungliga Värmlands fältjägarkår och Hallands bataljon skulle fr o m 1 jan 1902 enligt 1901 års härordning bilda ett nytt infanteriregemente benämnt Vaxholms Grenadjärregemente. Detta innebar att Värmlands fältjägare upphörde att finnas till fr o m den 31 dec 1901.

Värmlands regementes museiförening har en fältjägarsektion som bevarar fältjägarnas stolta traditioner på olika sätt. Bl a har det varit ett stort önskemål att tillverka kopia av fältjägarnas fana som finns i original på Vaxholms kastell. Med regementschefens, dåvarande öv 1 Ulf Ling-Vannerus, välvilliga bistånd som vi är mycket tacksamma för har fältjägarsektionen nu låtit tillverka två kopior av fanan. En av dem ska

användas vid sektionens uppträdande i olika sammanhang och den andra ska pryda en vägg på personalmässen. Vid kamratföreningens årsmöte 1 nov överlämnades en av dessa till öv 1 Dan Snell av Bror Evensson, klädd i fältjägarnas gröna uniform. Middagsgästerna kunde beundra detta gamla minne till Fältjägarnas marsch utfört av Wermlandssextetten.

Fanan har ett gult kors på blå grund med länets vapen, den svarta örnen med hertigkrona. Det märkliga är att fanan inte bär något segernamn trots att fältjägarna bl a vid slaget i Leipzig 1813 deltog med framgång. I övrigt utmärkte sig fältjägarna väl i krigen 1788-1789, 1807, 1808-1809 och 1814.

Fanan överlämnades till dåvarande kårchefen Övlt Kuylenstierna av H K H Kronprins Gustaf 19 jan 1885 på Trossnäs fält. Vid överlämnandet yttrade H K H kronprinsen följande till kåren:

- Konungen har tilldelat Värmlands fältjägarkår denna nya fana. Vi äro skyldiga att den med liv och blod försvara. Viljen I såsom jag lova, med mandom och trohet uppfylla denna plikt mot Konung och Fädernes land, så svaren härtill JA. Ett kraftigt JA blev nu fältjägar-kårens svar härpå.

Fanan måste inramas i glas för att ej förstöras. Med Lt Lars Blomquists hjälp hoppas jag att vi ska kunna sätta upp fanan på vägg i Personalmässen före årets slut. Tyvärr har vi ännu ej hunnit tillverka den rätta fanspetsen, som ska vara H M Konung Oscar II:s namnschiffer.

När vi ser fanan hoppas jag att den ska minna om vårt dotterregemente på Trossnäs fält "Di Gröne" som iförda sina snörprydda gröna jackor och plymförsedda hattar utgjorde en härlig tidsepok under drygt 100 år i Värmlands historia.

Bertil Löfgren

Vad en sticka kan tända . . .

Trivselresan med Försvarets Motor-klubb startade från Karolinen 15 sept och målet var Tidaholms Museum.

Få svenska städer torde ha en intressantare uppkomsthistoria än Tidaholm. Kring sätesgården Holmagården med rötter i medeltiden växte Tidaholms samhälle fram. Gården låg på en holme i ån Tidan på den plats där Vulcans Tändsticksfabrik började sin verksamhet 1868. Tidaholms Bruk som grundades 1799 utvecklades under 1920-talet till Sveriges ledande företag för tillverkning av lastbilar, bussar och brandbilar.

Tidaholms Museum finns inrymt i tändsticksfabrikens gamla mekaniska verkstad och smedja.

Vi började vår vandring i museet med att stiga in i en modell av baron Hans Henrik von Essens bostad i slutet av 1800-talet. Vi gick vidare till en bakgård med en arbetarestuga och kom vidare till den brinnande tändsticksfabriken. Det var fantasiskt arrangerat. Vi riktigt upplevde hur kusligt det måste ha varit. 46 unga kvinnor och barn dog. Fabriken var på sin tid världens största tändsticksfabrik med cirka 2000 anställda.

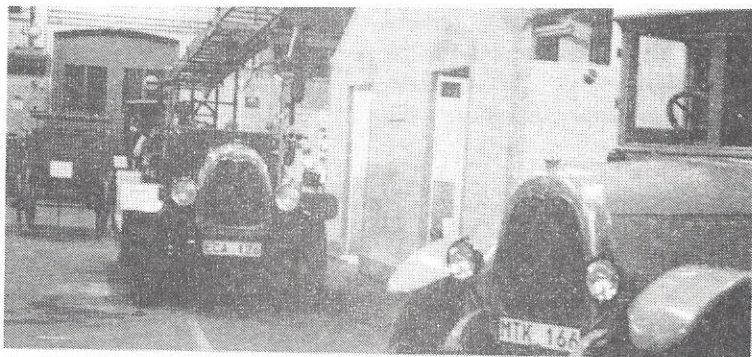

En fem tons lastbil från 1912 tillverkad vid Tidaholms Bruk
Vid rattens konstruktören Gottfrid Lindström.

Krügerkraschen 1932 lamslog dock industrierna i Tidaholm. Vulcan klarade sig ur krisen men Tidaholms Bruk lades ned.

Efter museet och en rundvandring i Tidaholm var det nöjda resenärer som styrde åter mot Värmland och Karlstad.

Kerstin Erlandsson

Tidaholms museum

Sjukvårdsskolan

Sjukvårdsskolan på Värmlands Regemente ingår som en organisatorisk del i Alster kompani.

Kort historik

I juni 1975 (ÖB 1975-06-13 Kvm 081) beordrade ÖB att en allsidig översyn av försvarsmaktens sjukvård i krig (FÖSK) skulle genomföras. Denna översyn ledde fram till att 1978-04-26 fastställdes Överbefälhavarens grundsyn på sjukvård i krig. I skrivelse 1978-04-26 Kvm 081 framkommer att en väl fungerande sjukvård i krig är en viktig förutsättning för de militära förbandens stridsvärde och för totalförsvarets uthållighet. Sjukvården måste alltså ge övriga komponenter i försvarsmakten och totalförsvaret i övrigt erforderligt understöd med syfte att vidmakthålla hela befolkningens motståndsförmåga.

Den organisatoriska målsättningen för försvarsmaktens sjukvårdstjänst skall vara att med egna resurser kunna ge skadad och sjuk personal akut omhändertagande inklusive kvalificerad första hjälp, öppen vård samt - för sådan personal som bedöms tillfriskna inom ca en vecka - även erforderlig slutenvård. En medicinsk bedömning av de skadades behandlingsbehov (akut och slutligt), vilken är grunden för prioritering, skall kunna ske nära skadeplats.

Försvarsmakten skall också med egna resurser för akuttransporter kunna undanföra skadad/sjuk personal till kvalificerad vård. Under

transport skall vård kunna ges.

För att kunna uppnå av ÖB fastställda mål på sjukvård i krig beslöt CA 1981-05-27 (Utb 200:3191) att utbildningsåret 1982/83 påbörja regionalt organiserad befattningsutbildning i sjukvårdstjänst. 1983-06-06 (Uh 220) kom MB B order för regional sjukvårdsutbildning vid I2/Fo52 med följande uppdrag till C I2/Fo52: C I2/Fo52 genomför regional sjukvårdsutbildning inom militärområdet för I2/Fo52, I3/Fo51 samt A9. Härvid organiseras en Regional Sjukvårdsskola fr o m 1984/85.

Verksamheten

Den 16 aug 1984 invigdes skolan med pompa och ståt inför ett stort antal inbjudna gäster. Nu 1990 kommer ca 220 vpl och ca 60 blivande yrkesofficerare att få utbildning i sjukvårdstjänst. De flesta kommer från förband i Milo Bergslagen.

Längsta utbildningen får plutonsjukvårdare, 10 veckor + 3 veckors sjukhuspraktik och 1 vecka hos kompanisjuksköterskan. Plutonssjukvårdare är GB uttagna och bör helst vara civilt utbildade som underskötare.

Plutonssjukvårdaren är under plutonschefen direkt ansvarig för plutonens hälso- och sjukvård. Han har specialinredd ryggsäck som väger ca 9 kg. Den innehåller bl a följande: 3 l infusionsvätska (dropp), 3 sprutor morfin (ge smärtstillande), blodtrycksmätare, svalgtub, nästub, pappskenor arm och ben för

Kapten Christer Ivarsson

fixeringar samt ett antal olika sorters förband.

Kortaste utbildningen får sjukvårdsmannen som finns i varje grupp, en 2-veckorsperiod.

I övrigt deltar Sjukvårdsskolan vid katastrofövningar i samverkan med sjukvårdshögskolan eller Räddningsverket och bidrar med information om krigssjukvård till bl a sjukvårdshögskolor. Understöd med sjukvårdstjänst lämnas till GU-bat, RU, Hemvärn, civilanställda samt övriga förband inom Milo B.

Personalen vid Sjukvårdsskolan I2/Fo52 består av 3 sjukvårdsinstruktörer och 3 vårdlärare samt 1 frivilliganställd sjukvårdsinstruktör.

I aug i år flyttade Sjukvårdsskolan till kasern II våning 1 och 5 från Brigadhuset där vi rotat oss riktigt bra. Vi fick nymålade befälsrum och lektionssalar men det tar sin tid innan vi känner oss hemma. 2 lektionssalar finns på våning 5 varför veckomotionen hos oss är utökad till daglig motion. Vår hälsovård torde bli på topp.

Vårdlärare, vad är det?

Man kan idag konstatera att civila vårdlärare vid militära förband inte längre är något unikt. På trängförbanden har det funnits vårdlärare sedan början av 1950-talet. Trots detta, den långa tid som vårdlärare verkat, råder fortfarande på I2/Fo52 m fl förband stor okunghet bland militärt befäl om vilka vi är, vilken utbildning vi har och vad vi gör.

Vårdlärare Kerstin Erlandsson vid Sjukvårdsskolan I2/Fo52

I grunden ligger 3 års utbildning till sjuksköterska, i genomsnitt 5-15 års arbete på sjukhus och 3 terminers vårdlärarutbildning, 1 1/2 år, på universitet eller högskola. Först därefter önskar förband anställa civil vårdlärare. Detta kan man lätt läsa ut av annonser som förband har i fack- och dagspress.

De flesta vårdlärare har dessutom byggt på med studier vid universitet typ katastrofmedicin, idrottsmedicin och forskningsmetodik.

Under senare hälften av 1970-talet genomfördes inom försvarsmakten

en omfattande översyn av sjukvården i krig. Detta har bl a resulterat i satsning på ökad kvalitet. Sålunda har man sökt få fram män med underskötareutbildning i 2-årig vårdlinje för krigsplacering som plutonssjukvårdare i plutoner med strid som huvuduppgift och/eller där skadefallet kan förväntas bli stort. En plutonssjukvårdare ska bl a kunna ge vätska intravenöst (direkt i en blodåder) på ett tidigt stadium samt göra en medicinskt underbyggd prioritering av skadad före avtransport.

För att plutonssjukvårdare ska få den kvalificerade utbildning de behöver har de hittills dragits samman till regionala centra med extra

Plutonssjukvårdarna under utbildning. Här lär de sig att dra upp en injektion

utbildningsresurser. Lärarna där ska vara lärare med mer medicinska fackkunskaper än för den värnpliktige sjukvårdaren. Här kommer vi vårdlärare in i bilden eftersom det är denna utbildning vi erhållit. Vi följer upp och bygger på delar i vårdutbildningen.

En stor del av utbildningen består dock av praktiska övningar. De ska

vara så realistiska som är möjligt med mänskligt material. Den vpl sjukvårdaren får öva i den miljö och med den material han kommer att finna på sin plats i sjukvårdsorganisationen i krig.

Nära samarbete fordras med militära sjukvårdsinstruktörer, dvs militär personal med speciella kunskaper i sjukvårdstjänst. Det är nödvändigt

med gemensam och tidigt startad planläggning övningsledning-instruktörer-vårdlärare. Först då kan uppsatta övningsmål nås och tillfredsställande kontroll ske på utbildningens kvalitet. Vi vårdlärare vill komma in i planläggningen på tidigt stadium och där få fram våra synpunkter angående medicinska frågor.

Undsättande av svårt skadad med brutet ben nedför en mycket brant slänt

Rallytjejen ger killar underkänt

Med den rubriken rapporterade Nya Wermlands-Tidningen 26 nov om en landsomfattande diskussion i trafik-säkerhet som fick sin start på Värmlands Regemente. Det var årets SM-mästarinna i rally Susanne Kottulinsky-Åhlin som inför 100-talet värnpliktiga kom med påståenden som fick grabbarna att blekna.

Vi saxar ur NWT:

- Ni är livsfarliga i trafiken! Killar mellan 18-25 år är de trafikanter som är mest representerade i olycksstatistiken, säger Susanne Kottulinsky och det blir knäpptyst bland publiken.

För lyssnade det gjorde killarna på I2 när FMK, Försvarets Motorklubb, inbjöd till trafiksäkerhetsdag. Som föreläsare hade Kerstin Erlandsson, chef för FMK, lockat ingen mindre än Susanne Kottulinsky, svensk SM-mästarinna i rally. Hon har många års erfarenhet som bilförare bakom sig och vet vad hon talar om. De inbjudna var värnpliktiga och befäl på I2 i Karlstad.

- Hur många av er har på något sätt varit inblandade i en trafikolycka? På Susannes direkta fråga räcktes många händer upp bland de värnpliktiga, som nästan samtliga strax innan bekräftat att de hade körkort och bil eller tillgång till bil.

Det var en timma av mycket raka frågor med lika raka svar. Susanne har stor kunskap om bilförare och vet hur en kille i 20-årsåldern kör bil. Detta belyste hon med flera konkreta exempel.

Omdömet är oftast den största bristen hos unga bilförare, det kom både värnpliktiga och Susanne snabbt överens om. Men bilen då? Finns det brister där som man ska se upp med?

Däcken. Susanne berättade skillnaden mellan vanliga däck och formel 1-däck.

- Ta de här breda däcken som många "hottar upp" sin bil med, sa Susanne. När du får sladd med breda

däck då åker du av, snabbare... så är det.

Sedan berättade Susanne om olika myter som finns om att klara en sladd.

- Glöm allt annat du hört. Det finns bara en metod som fungerar, C-G Hammarlund-metoden. Frikoppla och styr dig ur en sladd. Detta sades av en tjej som bevisligen vet hur man klarar en sladd. Ingen betvivlade vad hon sa.

Susanne Kottulinsky-Åhlin. Bilden från Försvarsmotor nr 6

Murmansk med returbiljett

Så var vi då äntligen på väg mot Wabori eller Drammen som finnarna säger. Klockan var litet drygt 21 på kvällen den 10 oktober när vi rullade ut ur Kiruna i snöblandat regn och blåst. Framför oss låg drygt 80 mil av (för huvuddelen) okända vägar. Vi, det var undertecknad Peter Nilsson och två officerare från Jägarskolan samt våra två guider Roger och Tord, kirunagrabbar med sex tidigare resor bakom sig.

Vid 23-tiden passerade vi gränsälven vid Karcsuando och styrde kosan mot Muonio. Vid det här laget hade snö/regnet avtagit och vägen var torr och fin. Efter Muonio, där vi styrde mer österut, passerades Kittilä och Sodankylä i rask takt.

Vid 7-tiden på morgonen nådde vi Ivalo, den för Sverige närmaste staden, 6 mil från gränsen. Här intog vi frukost sedan vi tankat upp bussen och de dunkar vi haft med oss.

Resan hade hittills varit ganska behaglig med drygt 50 mil asfaltväg men nu väntade oss värre saker enligt guiderna. Först 6 mil finsk grusväg till gränsstationen vid Lotta. Vad drygt 20 mil rysk grusväg innebar fick vi erfara några timmar senare.

På vägen till gränsstationen passerade vi ett av finska jägarbrigadens läger men vi såg endast till några få soldater. Efter att ha visat upp våra pass och ryskt visum för finnarna rullade vi mot gränsen 150 m längre fram. Gränsstation Lotta öppnas kl 0900 rysk tid, 0700 svensk tid. Vi hade således förlorat två timmar längs vägen.

Det första som slår oss vid gränsbommen är det lusiga tempot och ointresset hos de ryska gränssoldaterna. Efter cirka 10 min väntan vid bommen kommer en sergeant släntrande mot oss. Händerna i byxfickorna, dåligt putsade stövlar, nyvaken (bakfull?). Det första han frågar efter är "cigarett". Han får sin cigarett och fortsätter på dålig engelska: - Wait here five minutes.

Så går han bort igen. Det dröjer en kvart innan det rör sig i gränsbaracken. Näste man dyker upp, en menig i 18-19 årsåldern, obeväpnad och med sin klädsel i samma skick som sergeanten. Han lyfter bommen och vinkar oss över gränsen fram till baracken.

Roger berättar att man nu har ringt efter tullpersonal och att det tar ytterligare minst 30 min innan de kommer. Vi får order att tömma bussen och gå in i tullhuset, dvs baracken. Väl inne börjar vi fylla i tulldeklarationen och sedan är det bara att vänta igen.

Efter dryga halvtimmen kommer en jeep och nu blir det fart. Våra deklarerationer, pass och visum granskas. Bussen körs över en grop och en soldat börjar gå igenom hela bussen. Under tiden undersöks våra väskor noga. Sergeanten tar hand om våra dokument och försvinner, förmodligen för att ringa till högkvarteret och kontrollera om vi är välkomna. Klockan hinner bli närmare 11 innan vi släpps iväg.

Vi pustar ut men Roger talar om att vi har ytterligare minst två kontroller kvar innan Murmansk.

Mycket riktigt, efter endast 5 km möts vi av den "riktiga" gränsen. Minfält och taggtråd försvinner in i skogen på varje sida. Längs vår väg är en två meter bred krattad sand-slinga. En löjtnant kontrollerar snabbt våra pass och vinkar iväg oss.

Nu begriper vi snart vad rysk "grusväg" innebär. I Sverige skulle det snarare kallas traktorväg. Vår hastighet sjunker till 40 km/h, på

vissa ställen till 10-20 km/h. Cirka 15 km efter kontroll 2 möter vi stora finskregistrerade timmerbilar. Kirunagrabbarna berättar att finnarna köper stora mäng-

der timmer från sin granne. Timret avverkas dels av interner från de arbetsläger som ligger närmare Murmansk och dels av medlemmar från Sovchosen Tuloma.

Efter dryga två timmars körning kommer så den tredje kontrollen. Syftet med denna är att förhindra ryssar att komma närmare gränsen med fordon än 10 mil.

Pritjinde och Tuloma passeras efter ytterligare ett par timmar. Vid Kola kan vi för första gången se stadsbebyggelse och där ligger Mypmahck. Det första vi reagerar på är det höga tempot i trafiken. Eldrivna bussar, lastbilar, bilar slåss om utrymmet på den 6-filiga infarten till staden. Vi följer med strömmen och hamnar efter en kvart på Npocn Gehnha som tar oss till stadens centrum och Hotel Arctica där vi ska bo.

Öppna dörren och stig in i 50-talet brukar man säga om vissa bilmärken. Ungefär så kände jag mig när jag låste upp till mitt hotellrum. Till rummets försvar kan sägas att rena

Kapten Peter Nilsson
f n tjänsteort Kiruna

sängkläder, handdukar och rikligt med toalettpapper fanns. Efter att ha sovit ut bestämde vi oss för att ägna dagen till handel och sightseeing.

Något man definitivt inte kan undgå att se var man än befinner sig i Murmansk är monumentet över de som kämpade för att hålla hamnen öppen under andra världskriget. Det är en 70 m hög soldat som står uppe på en av klipporna. Vi hämtar upp en av Thord & Adlers Brundtsvater Mikhail, en trevlig kille som talar bra engelska.

På väg upp till soldaten passerar vi den första bosättningen, en enslig fiskestuga. Murmansk grundades på 30-talet. Enligt Mikhail pekade Stalin på kartan och sa: - Här ska vi ha en stad med hamn. Längs vägen ligger en kopia av kinesiska muren som byggts för barnen. Uppe vi soldaten har vi en vidunderlig utsikt. Hamnar och fiskerianläggningar så långt ögat ser. De flesta är byggda efter 1945 eftersom 3/4 av staden brändes och raserades under de 40 månader som fiender hotade.

Nybyggnation präglar också den civila delen av Murmansk. Jättelika bostadsområden typ Tensta och Rinkeby växer upp runt omkring staden som i nuläget har ca 600000 invånare. Med Misjas hjälp tog vi oss ner i en av hamnarna för att handla i sjömansberiozkan, en av västvaluteaffärerna. Här köpte vi danskt öl och rysk champagne för ungefär halva priset mot i Sverige.

Efter att ha besökt hembygds museet begav vi oss ut på staden. Där överfölls vi av svartabörshandlare som ville köpa västvaluta eller sälja varor till oss. Man kan i stort sett köpa vad som helst utom vapen.

Här kommer några prisexempel. Men betänk noga att risk finns att bli av med alltsammans vid tullkontrollen. SEK = svenska kronor.

I Beriozkan: Vodka Stolychnaia 70 cl 40 SEK. Rysk champagne 40 SEK. Klockor 200-500 SEK. Pälsmössor rävs 300-400 SEK. Kaviar 75 ar 100-200 SEK.

Svarta börsen: Vodka 3 st 75 cl 100 SEK. Champagne 3 st 100 SEK. Klockor 100 SEK. Pälsmössor 100-150 SEK. Kaviar 3 st 100 SEK.

Bensin kostar ca 40 öre litern men håller 87 oktan. På svarta börsen får man dubbla rubelkursen vid växling. Viktigt att få växlingskvitton att visa upp vid tullutfart. Det är nödvändigt att med kvitton kunna styrka alla inköp. Billigt är framförallt grammafonskivor, 3.50 SEK, pälskläder, leksaker och husgeråd. Matvaror och hygienartiklar finns över huvudtaget inte att få tag på, förutom fisk och kål.

Saker att ta med som kan bytas mot vad som helst: Toalettariklar. Lewisjeans. T-shirts. Skjortor. LP-skivor. Kokkaffe. Läk.

Restaurangexempel: Hotel Arctica förrätt lax, varmrätt biff med lök, glass, kaffe, 1/1 vodka, 1/1 champagne = för 3 personer 65 SEK.

Restaurang Brigantina förrätt, varmrätt, glass, kaffe, 6/1 vodka = för 11 personer 201.65 SEK.

Till sist några reflektioner om en kultur som är något annorlunda än vår. Ryssen är en mycket givmild och trevlig människa om man behandlar honom rätt. Tyvärr kan man få se skräckexempel på raka motsatsen. Då blir inte reseminnet så vackert som vårt faktiskt blev.

Saxat ur ARMÉNYTT

Månadens officer

Till månadens officer har vi denna gång utnämnt kaptenen vid Värmlands regemente, Sune Hedman, som den 26 april i år i hård konkurrens vann 9:e kadettloppet, ett långdistanslopp på 21,1 km. Sunes tid blev goda 1.10.06.

Arrangörer var Infanteriets officershögskola i Halmstad.

Vi gratulerar 40-åringen till militär-mästerskapet.

Vid årets militära VM i maraton blev Hedman 7:e man - även det en prestation.

Ur Carlstads-Gilletts samlingar:

Carl XII i Karlstad

Enligt handlingar rörande superintendenten (biskopen) Torsten Rudeens verksamhet inom Karlstads stift var Konung Carl XII på besök i Karlstad i februari 1716. Han ankom till Karlstad den 18 februari och bevistade den 19 februari gudtjänsten i domkyrkan (den dåvarande vid älven belägna kyrkan). Han hade sitt logis i dåvarande biskopsgården och tog från Karlstad vägen till västra Värmland.

I april samma år var Ulrika Eleonora på besök i Karlstad och sammanträffade med sin gemål Fredrik, vilken blivit sårad i det norska kriget. Även då bodde de kungliga gästerna i biskopsgården.

Biskop Rudeen, som var en framstående tillfällighetsskald, har efter dessa besök skrivit en dikt med överskriften:

”Carlstads Underdåniga glädjeoffer öfver dess inom slutet af Februarii och begynnelsen av April månader hafde oförmodade höge gäster”

BLI MEDLEM I FÖRSVARETS MOTORKLUBB!!

Avd 4 Västvärmland

- + Billigare bensen hos Q8
- + Rabatt på eldningsolja
- + Du kan låna 100000 kr hos FMK finans
- + Billigare försäkringar för bil, hus, lägenhet
- + FMK har viltskadefond
- + Fri juridisk rådgivning
- + Tidningen Försvarsmotor 6 gånger/år
- + Lokala inköpsavtal med firmor
- + Tillgång till halkkörningsövningar
- + Studiebesök typ trivselresor
- Allt detta kostar bara kr 60/år

Som medlem i
I2/Fo52 Kam-
ratförening får
Du bli med-
lem i För-
svarets Motor-
klubb

☐ Jag tillhör frivilliga försvarsorganisationen

☐ Jag är medlem i I 2 /Fo 52 Kamratförening

Sänd mig ansökningshandlingar för
medlemskap i FMK

Namn

Adress

Frankeras ej
FMK
betalar
portot

FÖRSVARETS MOTORKLUBB
Avd 4 Västvärmland

SVARSPOST
Kund nr 77186005
651 01 KARLSTAD

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning retur
med nya adressen till:

Värmlands Regemente I2/Fo52

Box 701

651 16 KARLSTAD

B

Föreningsbrev

Larsson Sven
Box 4062

650 04 KARLSTAD

Värmlands FBU-förbund

Där Du finns,
finns FBU
både i Värmland
och i resten av
landet

Genom den frivilliga
befälsutbildningen
har Du möjlighet att
komplettera Din mi-
litära grund- och re-
petitionsutbildning
och bli bättre i Ditt
militära jobb som
chef

Kontakta

Värmlands FBU-förbund

Sandbäcksgatan 29

653 40 KARLSTAD

054 - 10 47 11, 10 47 12